

December 2023 • 47. årgang

CUBA

BLADET

**Tribunal
dømmer USA
side 3, 6 og 8**

Indhold

Leder	3
Generalforsamling i Dansk-Cubansk Forening	3
Cubalotteriet er win-win når det er bedst	4
Tribunal om USA's blokade mod Cuba	6
Mogens Lykketofts tale til Tribunallet mod USA's blokade	8
USA lider nyt dramatisk nederlag i FN	9
RusMarket – gør klar til at åbne butikker i Cuba	11
Tag med på brigaden... og oplev 1. maj i Cuba	12
Cubansk musik ved Latin Grammy Awards	12
Cuba som ordfører for Syd-landene	13
Interview med Susanne Wind	14
Ché – en dikotomi	16
Solidaritet med Cuba i USA	19
Cuba i solidaritet med det palæstinensiske folk	20
Anmeldelse af Bog om Cubas nationalhelt José Martí	21

José Martí-monumentet på Revolutionspladsen i Havanna – belyst med det palæstinensiske flag og det cubanske flag. Det er det stærkeste officielle budskab om cubanernes solidaritet med palæstinen-ernes kamp mod zionismens besættelse og undertrykkelse.

Foto: Granma

Læs side 20.

Leder

Jeg er ikke jurist. Men jeg har lige været observatør ved tribunallet om USA's blokade mod Cuba, som du kan læse om her i bladet. Og dommernes stramt juridiske vurdering af, hvilke internationale love og regler, som USA forbryder sig mod, var ikke bare overbevisende, men også enormt livsbekræftende – for Cuba og for os andre. Når vi kræver stop for blokaden, så har vi juraen på vores side.

Men hvordan forsvarer USA egentlig selv deres illegitime blokade? For det gør de! De forsvarer den frejdigt hvert eneste år inden afstemningen om blokaden i FN. Selvom de altid er i mindretal: 187 mod 2.

USA's FN-ambassadør, Paul Folmsbee, lagde i år ud med at sige, at USA står fast sammen med det cubanske folk. Sanktionerne, altså blokaden, er simpelthen »et værktøj blandt

andre i vores anstrengelser for at fremme demokrati og respekten for menneskerettighederne og de grundlæggende frihedsrettigheder i Cuba«.

Så fik de slået det fast. De cubanere, der bor i Cuba, og som hver dag mærker denne støtte fra USA, ville nok gerne være den foruden...

Vi fortsætter kampen mod blokaden og vores støtte til Cuba. Og tusind tak til alle jer, der købte lodder i Cuba-lotteriet 2023. For overskuddet kan vi nu købe udstyr til Cubas sundhedsvæsen og støtte et socialt projekt i provinsen Las Tunas.

¡Cuba sí - bloqueo no!

¡Mejor sin bloqueo!

Susanne Wind,
formand for Dansk-Cubansk Forening

Indkaldelse til Generalforsamling i Dansk-Cubansk Forening

Lørdag den 6. april 2024 kl. 14.00

Stedet er: Musikhuset/BJMF, Mølle Alle 26, 2500 Valby

Dagsorden ifølge lovene vil mindst omfatte:

- 1: Valg af dirigent og vedtagelse af forretningsorden
- 2: Hovedbestyrelsens beretning

- 3: Regnskab.
- 4: Indkomne forslag.
- 5: Planer for det kommende år
- 6: Vedtagelse af budget og kontingent
- 7: Valg af hovedbestyrelse
- 8: Valg af 2 suppleanter
- 9: Valg af 2 revisorer og en revisorsuppleant
- 10: Eventuelt.

I henhold til vedtægterne skal forslag til behandling på generalforsamlingen samt kandidater til hoved-bestyrelsen være foreningen i hænde senest 10 dage før generalforsamlingen – altså senest den 27. marts 2024.

Fra generalforsamlingen i 2023

Dansk-Cubansk Forening

Kontaktpersoner

Gedser:
Finn Frank Olsen
Salimorvej 5
4874 Gedser
Tlf: 54 17 10 24

Herning:
Axel Ingemann Pedersen
Gl. skolevej 22, 1. tv
7400 Herning
Tlf: 97 12 45 27

Kastrup:
Hanne M. Malmer
Blykobbevej 38, st. tv
2770 Kastrup
Tlf: 26390976
hannema14@gmail.com

Esbjerg:
Jytte Schultz
Solsortevej 5, 6705 Esbjerg Ø
Tlf. 26 70 74 94
Mail: schultze@esenet.dk

Odder/
Hundslund:
Per Nielsen
Søndervej 22,
8350 Hundslund
Tlf: 60235463
per@gyldenro.dk

Silkeborg:
Inge Høgh
Lupinvej 40, 2., tv
8600 Silkeborg
Tlf: 21 77 90 68

Afdelinger

Fyn:
Tommy Damgaard
Rosenbækken Havekoloni nr. 79
5250 Odense SV
Tlf: 60 37 40 97
Mail: dcf.fyn@gmail.com

Nordjylland:
Gert Thøgersen Pedersen
Eriksholmsparken 254
9400 Nørresundby.
Tlf. 29 82 81 76.
Mail: gert9400@gmail.com

Aarhus:
Jytte Svensson
Volden 32, 1. tv.
8000 Århus C.
Tlf: 29 84 73 65
jyttesvenssondk@gmail.com

Kolding:
Marianne Maass
Eliassensvej 58
6000 Kolding
Tlf: 40 82 66 82
maassmarianne2@gmail.com

Cubalotteriet er win-win når det er bedst

50.000 kr. til støtte for Cuba og 24 præmier, der gør vinderne glade – heraf 3, som vinder en tur til Cuba. Det er de ultimative højdepunkter i Dansk-Cubansk Forenings lotteri.

Dertil skal regnes betydningen af at 4900 lodsedler bliver solgt til hundredervis af mennesker i hele landets – med lodsedlen spredt vi budskabet om solidaritet med Cuba til en bred kreds.

Dansk-Cubansk Forenings lokalafdeling i Kolding deltog med en righoldig landhandel med en stemning af både jul og Cuba.

Cubas ambassadør sagde farvel bl.a. med ordene:

»I skal vide, at jeg rejser med en blanding af glæde og sorg, for jeg vil ikke glemme mit ophold i Danmark – eller Jer – og de mange dage, som vi har haft sammen gennem fire år. Altid på den frugtbare og nødvendige vej til solidaritet mellem vores to folk, som I følger med så stort et engagement og beslutsomhed sammen med støtte fra venne-partier, fagforeninger, bevægelser og foreninger for unge og ældre.

Jeg ber' Jer, der er til stede her om at overbringe alle de øvrige venner, som ikke har kunnet være her i dag, min dybtfølte tak for støtte, solidaritet og venskab i kampen for retfærdige principper«.

»Solidaritets forsanger«, Arne Würdler samlede hele Verdensjulemarkedet med optræden og fællessang.

Og endelig er Cuba-lotteriet anledning til det årlige Verdensjulemarked, som samler over 100 mennesker til en dejlig dag med

En bod med Palæstina-solidaritet og en opfordring til boykot af Israel.

Ingen Verdensjulemarked uden boder.
Fotos: Johnny Mortensen

marked, mad og drikke, kultur, solidaritet og ikke mindst et varmt møde mellem mennesker.

Verdensjulemarkedets klimaks er naturligvis når vindernumrene offentliggøres kl. 17. Sådan var det også i år, men et bevægende øjeblik var det også, da forsamlingen sagde farvel og tak til ambassadørparret, Roger og Eneida – for ja, vi er mange, der er kommet på fornavn med ambassadør Roger López García og konsul Eneida Lemus Zeller. De to diplomater vender til januar hjem til Cuba efter fire år i Danmark.

Som altid var det hovedbestyrelsesmedlem Krista Sørensen, der brød den forseglede kuvert fra Notarius Publicus og læste vindernumrene op.

Men intet Verdensjulemarked uden boder, og de var der også i år. Tre kan fremhæves: En Palæstina-solidaritetsbod fra organisationen Boykot Israel, en bod for signering

Og vinderne blev:

Vinder af rejsegavekort til en værdi af 16.000 kr. blev NR: 4486

Vinder af rejsegavekort til en værdi af 8.000 kr. blev NR: 1139

Vindere af en flaske rom – Legendario Elixir de Cuba 7 år blev NR: 181 & 1800 & 3801

Vindere af en flaske rom – Havana Club 7 år blev NR: 75 & 376 & 583 & 796 & 2943 & 3459

Vindere af en flaske rom – Legendario Dorado 5 år blev NR: 1885 & 3036 & 3277

Vindere af bogen José Martí Liv og Værk blev NR: 594 & 963 & 1080 & 1238 & 1295 & 2990 & 3447 & 3678 & 3944 & 4750.

Vinderne skal henvende sig til foreningen senest den 1. februar 2024. Vinderloddet skal sendes eller afleveres.

og salg af den genudgivne bog om José Martí samt en righoldig landhandel fra Kolding med en stemning af både jul og Cuba.

Og intet Verdensjulemarked uden solidaritet sat til musik. Arne Würdler og chilenske Moises samlede deltagerne om musik og fællessang.

Dansk-Cubansk Forenings bod med den genudgivne José Martí-bog.

Tak fordi du købte lodder og støtter solidaritet og venskab med Cuba.

Tak til Havana Club Danmark og til The Mojito Factory/Cuban Rum Nordic for at sponsorere lotteriet med rom-gevinsterne.

Dansk-Cubansk Forening, Høffdingsvej 10, 2500 Valby.
Tlf.: 3810 1550 (fredage kl. 16-18)
Mail: post@cubavener.dk
www.cubavener.dk

Tribunal om USA's blokade mod Cuba

Mennesker er døde, fordi hospitalerne i Cuba manglede medicin og udstyr. Cubas forskning inden for medicinalindustrien er blevet chikaneret, som når Cuba søger om at få godkendt de 3 covid-vacciner. Det og mere til står klart efter tribunalets dom.

Af Susanne Wind

Den 16. og 17. november 2023 blev der i Bruxelles afholdt et tribunal, dvs. en international domstol, om USA's blokade mod Cuba. Formålet var at undersøge, hvorvidt USA's blokade af Cuba er lovlig i henhold til de folkeretlige regler for forholdet mellem stater, dvs. internationale bestemmelser og love.

Jeg deltog som observatør, og det var en stor oplevelse. Barskt at høre vidneudsagn om alle de forfærdelige konsekvenser, blokaden har haft, og fantastisk at høre de juridiske argumenter og dommen. En oplevelse jeg delte med 262 tilhørere fra 21 lande.

Et civilt tribunal

Måske skal jeg lige slå fast, at et civilt nedsat tribunal ikke har nogen egentlige juridiske beføjelser på sammen måde, som f.eks. den internationale domstol i Haag. Ikke desto mindre blev alt på dette

tribunal målt og vurderet ud fra juridiske alen, ikke moralske eller politiske.

Det var seriøse kræfter, der stod bag tribunal: Bl.a. The International Association of Democratic Lawyers, herunder også deres nordamerikanske afdeling, The National Conference of Black Lawyers fra USA, Venstrefløjsgruppen i Europa-Parlamentet (GUE/NGL), Solidaritetsbevægelser med Cuba fra Europa og USA samt flere europæiske fagforeninger.

Retsformand for dommerpanelet var den tyske juridiske ekspert i international lov og menneskerettigheder, professor dr. Norman Peach. Han understregede i sine indledende bemærkninger, at tribunalet skulle forholde sig til to spørgsmål:

Hvilke internationale love og regler krænker blokadens sanktioner mod Cuba

Hvilke internationale love og regler krænker blokadens ekstra-

territoriale sanktioner mod tredjelande og tredjelandes virksomheder?

Blokaden – en økonomisk krig

Vi hørte overvældende vidnesbyrd fra forskellige sektorer om, hvordan sanktionerne har ramt alle sider af det cubanske samfund.

Cubas stolthed – deres sundhedssektor – er hårdt ramt, fordi den ikke har været i stand til at importere nødvendig medicin og hospitalsudstyr. Blokaden tvinger Cuba til at skaffe sig produkterne via mellemhandlere i andre lande, hvilket både gør alle produkter dyrere og giver store forsinkelser i leverancerne (Apropos mangle, så husker du måske vores egen kampagne for at skaffe penge til kanyler til Cuba under pandemien?)

Mennesker er døde, fordi hospitalerne manglede medicin og udstyr. Cubanske forskere er blevet forment adgang til vigtige

Deltagere i tribunalet og bagerst dommerpanelet med dets formand den tyske juridiske ekspert i international lov og menneskerettigheder, professor dr. Norman Peach.

Foto: DCF

Foreningens formand Susanne Wind sammen med Fernando González, præsident for ICAP – Cubas Institut for Venskab mellem Folkene.

Foto: Martin Arovén

kollegiale fora og konferencer – til skade for patienter både i Cuba og i resten af verden. Cubas meget anerkendte forskning inden for medicinalindustrien er blevet chikaneret, som når Cuba søger om at få anerkendt de 3 vacciner, deres forskere har udviklet mod bl.a. corona eller deres banebrydende nye behandling af lungekræft.

Samtlige sektorer i Cuba lider voldsomt under blokaden: Cubas adgang til teknologisk innovation saboterer; Cuba forhindres i at købe moderne udstyr og reservedele til f.eks. kritisk infrastruktur såsom elforsyning, telekommunikation, fødevareproduktion, transport og landets industri i det hele taget. Blokaden gør al import og eksport af varer yderst vanskelig, og fordi Cuba tvinges til at importere alle varer ad omveje, betaler de mere for varerne end alle os andre.

Oven i det nægtes Cuba adgang til udenlandsk valuta og til finansielt samarbejde med banker i andre lande.

Talrige vidneudsagn påviste desuden, at USA's blokade mod Cuba har klare ekstra-territoriale

konsekvenser for EU-landenes helt legitime handelsmæssige, økonomiske og finansielle transaktioner med Cuba. Altså overtræder USA også Maastricht Traktaten.

Vi hørte mange eksempler på, hvordan blokaden har gjort det enormt svært at fragte varer til og fra Cuba, at overføre penge til Cuba, i nogle tilfælde har det endda været svært at overføre penge indenlands, hvis ordet »Cuba« angives i teksten. Problemet er åbenlyst: Der er så godt som ingen banker, som ikke – i et eller andet led – samarbejder med nordamerikanske banker.

Vores egen Mogens Lykketoft deltog i tribunalet på en videooptagelse med sine betragtninger om USA's »vanvittige blokade politik«. Han fortalte om sine oplevelser, da han var formand for FN's generalforsamling i 2015-2016. Eksempelvis var han i Havanna under fredsforhandlingerne mellem Colombias regering og FARC, hvor Cuba og Norge mæglede. Det var for ham et klart bevis på, at Cuba er et land, der arbejder for fred i regionen – ikke et land, der støtter terrorisme. (Læs hans indlæg side 8).

En klar dom

USA's massive politiske og økonomiske sanktioner mod Cuba gennem deres blokade siden 1961

til i dag, er en klar overtrædelse af international lov.

Det fremgår af alle de internationale love og regler, dommen baserer sig på: FN-pagten af 1945, Menneskerettighedernes Internationale Traktat om Økonomiske, Sociale og Kulturelle Rettigheder af 1966, ICESCR, Rom Statutten fra 1998 om forbrydelser mod menneskeheden, Genève Konventionerne af 1948 om forebyggelse af folkemord, reglerne i WTO, Verdenshandelsorganisationen samt principperne i Maastricht Traktaten.

Det er jo helt vildt! Og af hensyn til alle os ikke-jurister, vil jeg nøjes med at henvise til to af de internationale regler og love, som dommen begrundes med:

1) FN-pagten: I artikel 1, afsnit 2 og artikel 2, afsnit 1, 4 og 7 fastslås ethvert lands ret til suverænitet og selvbestemmelse, og der gives et klart forbud mod intervention fra andre lande.

Faktisk er USA's egen lov, The Cuban Liberty and Democratic Solidarity Act, (Helms-Burton-loven) i sig selv et bevis på at blokaden er illegitim, fordi loven eksplicitte mål er at fremkalde »et systemskifte«.

2) Genève Konventionerne: Ud fra blokadens massive omfang og ekstraordinære varighed, som har påført det cubanske folk mangel på stort set alt, argumenterer dommerne for, at den kan beskrives som folkemord. Det baserer de på artikel 2, paragraf C, der handler om »bevidst at påføre en gruppe livsvilkår, der har til hensigt helt eller delvist at tilintetgøre gruppen«.

(Hele dommen kan læses på www.cubavenner.dk).

Tribunalets konklusion

»Da de mange sanktioner og de amerikanske love, som de er baseret på, er ulovlige, skal de ophæves. USA må betale for den skade, der er påført den cubanske stat, dens virksomheder og borgerne«. Sådan!

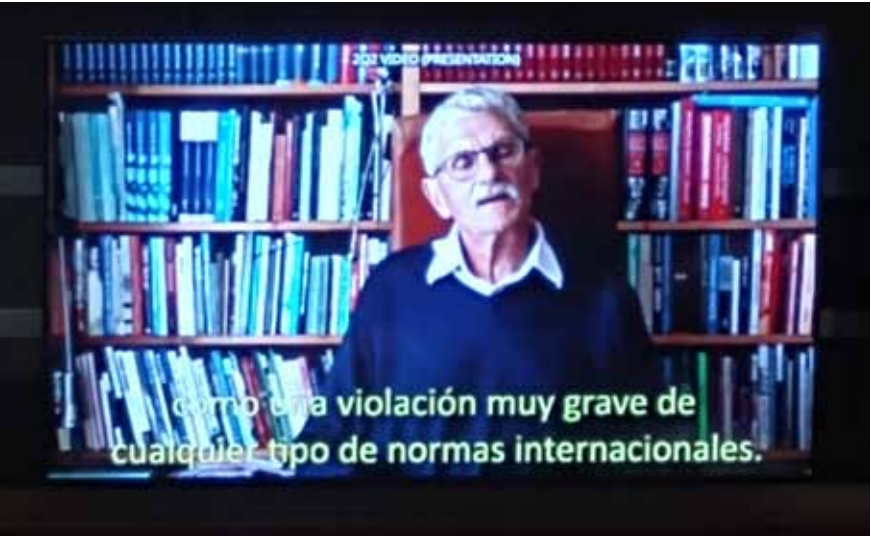
Mogens Lykketofts tale til
Tribunalet mod USA's blokade

Lykketoft, der som mange ved, har været dansk udenrigsminister og formand for FN's Generalforsamling leverede en videotale den 16. november ved Tribunalet i Bruxelles om USA's blokade mod Cuba.

Her den danske oversættelse:
Mit navn er Mogens Lykketoft, og jeg har været i dansk politik gennem mange år, og i 2015-2016 var jeg formand for FN's Generalforsamling.
Jeg oplevede dengang den meget stærke modstand fra hele verden mod den amerikanske blokade af den cubanske økonomi med dens ekstra-territoriale konsekvenser; skibe der sejlede til Cuba og som bagefter ikke fik lov til at lande i USA m.v.
Gennem årene har den (bloka-den) naturligvis skadet den økonomiske udvikling i Cuba. Og den er også blevet fordømt som et alvorligt brud på enhver form for international norm.
Vi forventede, at denne blokade – der havde varet i årtier – endelig ville ophøre, da præsident Obama i sine sidste år som præsident åbnede op overfor Cuba og faktisk besøgte landet i foråret 2016.
Cuba blev på det tidspunkt også anerkendt som en vigtig mægler i fredsprocesser i Latinamerika. Cuba – sammen med Norge – var de to lande, som faciliterede fredsforhandlingerne mellem den colombianske regering og FARC-modstandsbevægelsen.
Jeg var personligt i Havanna, Cuba, i juni 2016 for at mødes med

dem, der forhandlede – i øvrigt sammen med næsten alle præsidenterne fra Latinamerika og Generalsekretæren for FN.
Der var en bred erkendelse af, at Cuba ikke var – som amerikanerne ofte siger – en terroriststat, men derimod en stat, der prøver at fremme fred i regionen.
Jeg havde også møder med den cubanske udenrigsminister, Bruno Rodriguez, da jeg besøgte Havanna. Vi havde en rigtig god diskussion, og vi forventede begge, at denne vanvittige blokade politik ville ophøre.
Vi ved alle, at det ikke skete.
Jeg tror, at de fleste, som har fulgt med i udviklingen, er klar over, at det ikke skete, fordi præsident Trump blev valgt, og fordi han ændrede USA's politik overfor Cuba.
Men det skyldes også, at de eksilcubanske vælgere, især i Florida, blev så vigtige i det tætte løb om, hvem der ville blive præsident i USA.
Den nuværende præsident har ikke gjort noget for at ophæve den uacceptable blokade mod Cuba trods holdningen fra resten af verdenssamfundet.

Transkriberet og oversat af
Susanne Wind

Fakta: Sådan rammer USA's blokade i Danmark

Første gang vi hørte om, at en dansker var ramt af USA's blokade var midt i 1990'erne, da medierne skrev om, at en tobakshandler i Danmark gennem sin bank havde overført betaling til Cuba for cubanske cigarer. Beløbet på omkring 50.000 kr. blev beslaglagt under transit i New York.
I 2004 stoppede den danske elektronik-virksomhed Radiometer sit salg og sin service til Cuba, fordi Radiometer blev opkøbt af det amerikanske selskab Donaher.
2004 Aarhusvirksomheden Sabroe afviste salg af 14 kompressorer til mejerier i Cuba fordi virksomheden blev overtaget af amerikanske York.
I 2009 afviste Siemens Company – Cementdivisionen, der holder til i Danmark, at sælge maskiner til en ny cementfabrik i Santiago de Cuba. Afvisningen skete med henvisning til USA's blokade.
I 2013 opsgavde Paypal sin aftale om af facilitere betalinger for Dansk-Cubansk Forenings webshop. Begrundelsen var udtrykkeligt USA's blokade mod Cuba.
I 2013-2015 kom det frem at Cubas nationale center for genetisk medicin ikke kunne få lov at opdatere software købt hos det danske firma CLCbio i Aarhus. Grunden var, at CLCbio var blevet opkøbt af US-selskabet Qiagen, som er forpligtet til at alle selskabets afdelinger overholder USA's blokade mod Cuba – uanset hvor i verden afdelingerne opererer.
2020-2021: Danske Bank, afviser at overføre betalinger til modtagere i Cuba. Afvisningen kommer efter at banken i mange år helt uden problemer har overført betalinger til Cuba for foreningen. Den nye praksis falder sammen med aktiveringen i USA af Helms-Burtonlovens kapitel III og IV. Det er en tid hvor store banker i Europa idømmes milliardbøder af domstole i USA for at servicere betalinger til og fra Cuba.
I 2021 blev der anlagt erstatningssag mod de danske shippingfirmaer DSV og Maersk ved domstole i USA. Familien Blanco Rosell, som i dag lever i USA, kræver millionerstatninger af DSV og Mærsk for at have lossat og lastet containere ved en kaj i Havanna, som før 1959 tilhørte familien, men som er nationaliseret.
2023: Fragtselskaber afviser at sende computere fra Dansk-Cubansk Danmark til instituttet CNEURO i Cuba. Opgaven blev løst ved at sende pakken med computere til en »mellemmand« i Spanien, som derfra kunne sende dem til Cuba.

USA lider nyt dramatisk nederlag i FN

Den 2. november stemte FN's generalforsamling om en cubansk resolution, der kræver USA's blokade ophævet nu! 187 lande stemte for Cubas krav, mens to lande – USA og Israel – stemte imod. Ukraine undlod at stemme.

Af Sven-Erik Simonsen

31 år i træk har Cubas krav om at få ophævet blokaden været til afstemning i FN's Generalforsamling. Og 31 år i træk er resolutionen blevet vedtaget med et overvældende flertal – oftest noget der ligner enstemmighed fordi – med få undtagelser – kun Israel år efter år har stemt imod sammen med USA.
Men resolutioner fra FN's generalforsamling er ikke bindende – det er kun resolutioner vedtaget i Sikkerhedsrådet. Og i Sikkerhedsrådet kan USA nedlægge veto mod en sådan resolution.
Så USA fastholder, udvider og skærper blokaden år efter år helt uden hensyn til at hele verden protesterer og cubanerne lider.
Under debatten i FN's Generalforsamling forud for afstemningen den 2. november, var

der 44 landes ambassadører, der indtog talerstolen og satte ord på deres modstand mod blokaden. Og denne modstand handler både om at støtte Cuba, som lider store tab på grund af blokaden, men modstanden handler også om, at blokaden rammer andre landes handel og samarbejde med Cuba.
Siden blokaden blev skærpet alvorligt under USA's præsident Trump risikerer virksomheder og banker i tredjelande retssager ved domstole i USA og millionbøder, hvis de handler med eller investerer i virksomheder, som engang har tilhørt eksilcubanere bosat i USA... og dem er der mange af. Som man kan se af faktaboksen herunder, så har det ramt danske virksomheder som Mærsk og DSV.
USA begrundar deres blokade med målet om et »regimeskifte« i Cuba: I den stemmeforklaring,

som USA's FN-ambassadør Paul Folmsbee afgav, hedder det direkte: »Sanktioner er ét sæt værktøj i vores bredere indsats for at fremme demokrati samt respekt for menneskerettigheder og fundamentale friheder i Cuba«.
Det er naturligvis glædeligt, at Danmark sammen med resten af EU-landene stemmer for resolutionen om »nødvendigheden af ophævelsen af blokaden«, som det formuleres. Problemet er blot, at EU og især virksomheder i EU efterlever blokadelovene af frygt for at påkalde sig USA's vrede og måske store bøder ved domstole i USA.
Blokaden koster Cuba meget dyrt økonomisk, socialt, sundhedsmæssigt og kulturelt. Når det opgøres i penge svarer tabene til op mod 100 millioner kroner i døgnet. Og vi kender USA's »bredere indsats«, som Folmsbee taler om: Den koster blod og liv. Det er blandt andet statsterror. Lige fra den militære invasion i Svinebugten i 1961 over bombningen af et civilt cubansk fly ved Barbados i 1976 til hotelbomben i Havanna i 1997 – for blot at nævnte tre ting. Og samtidig er det USA som har sat Cuba på sin liste over lande, der støtter internationalt terrorisme!

Blokaden bliver ikke ophævet på grund af afstemningsresultatet i FN, men debatten og afstemningen styrker viden, vrede og modstand mod blokaden både blandt regeringer og mennesker i verden. Og dette skal, må og vil på et tidspunkt føre til, at blokaden ophæves. Indtil da kæmper Cuba overlevelseskamp.

Her kan du se hvordan landene stemte. Danmark stemte sammen med resten af EU for Cubas resolution med krav om ophævelse af blokaden. Foto: FN

Table with 4 columns: Item 38 - A/78/L.5, Voting Started, 11/2/2023, 11:57:56 AM. Rows list countries and their votes (In Favour, Against, Abstention).

Årsmøde for medlemmer i Nordjylland

Aalborg lokalforening afholder årsmøde torsdag den 11 januar kl 19:00 i 3F lokaler Hadsundvej 184 Aalborg.

Dagsorden:
Formandens beretning.
Regnskab ved kassereren.
Valg af bestyrelse, suppleanter og revisor
Formand og kasserer besøgte

Cuba sidste år og vil fortælle lidt om udviklingen på øen og deres oplevelser.

Vi opfordrer vores medlemmer til at møde op denne aften, være med til at sætte deres præg på lokalforeningens solidaritetsarbejde og kommende aktiviteter.
Formand Gert Thøgersen
Kasserer Kim Nielsen
Næstformand Allan Kvist

Bestyrelsesmedlem Jon Baunwall
Bestyrelsesmedlem Jan Adamsen

VI SKAL BRUGE DIN MAILADRESSE

Få mere ud af at være medlem af Dansk-Cubansk Forening

Dansk-Cubansk Forening udsender hver måned en Nyhedsmail, som er et vigtigt supplement til Cubabladet og en vej til de nye Cuba-artikler på hjemmesiden og i andre medier, invitationer og andet relevant for medlemmer.

HVIS DU IKKE ALLEREDE
MODTAGER DISSE
NYHEDSMAILS, SÅ SEND
OS DIN MAILADRESSE

NU, PLEASE!

SEND BARE EN MAIL MED

DIT NAVN + POSTNR & BY

TIL: post@cubavenner.dk

– og skriv du ønsker at modtage Nyhedsmails.
TAK / Dansk-Cubansk Forenings mediegruppe.

A-klubben i BJMF støtter brigadelejren i Caimito

Af A-klubben i BJMF

USA har lige bevilliget 462 milliarder til krigen i Ukraine. Danmark bruger 2% af BNP på våben og krig.

A-KLUBBEN har indsamlet 7.600 kr. til vores kammerater, i Campamento Internacional Julio Antonio Mella (Lejren hvor solidaritetsbrigader bliver indlogeret) i Cuba, så de kan få en ny bageovn.

Vi har lige samlet 3.800 kr. mere ind til gær og mel.

Foto: BJMF

RusMarket – et russisk handelshus – gør klar til at åbne butikker i Cuba

Blokaden tvinger Cuba til at søge samhandels partnere langt fra landets grænser, og med mulig udsigt til, at Trump vinder næste valg, gælder det for Cuba om at blive så uafhængig af US-dominans som overhovedet muligt!

Af Henrik Thejl

USA's blokade mod Cuba bliver hvert år ved FN-afstemninger næsten enstemmigt fordømt af det internationale samfund (ved den nylige FN-afstemning i november i år stemte kun 2 lande imod – som altid USA og Israel).

Blokaden tvinger Cuba til at søge samhandels partnere langt fra landets grænser, og med mulig udsigt til, at Trump vinder næste valg, gælder det for Cuba om at blive så uafhængig af US-dominans som overhovedet muligt!

US-dollar (USD) dominerer stadigvæk i verdenshandelen, men USA forbyder Cuba at bruge USD i sin samhandel med udlandet. Det gør Cubas udenrigshandel utrolig vanskelig og dyr. Derfor er det vigtigt for Cuba at finde handelspartnere, hvor USD ikke indgår som betalingsmiddel, så man kan slippe ud af de benhårde US-sanktioner, som ikke engang præsident Biden har formået at ændre på trods valgløfter herom under sidste valgkamp.

Efter at Cubas udenrigs-handelsminister, Marrero Cruz, for nyligt besøgte Rusland og efter en veloverstået international handelskonference i Havanna, begynder resultaterne at vise sig. Det russiske handelshus RusMarket lancerer nu et joint-venture partnerskab med den cubanske stat og det forventes, at den første butik med russiske produkter åbner i Cuba i løbet af december '23, oplyser selskabets generaldirektør, Alexander Belchikov.

Et joint-venture partnerskab betyder, at forretningerne i Cuba ejes og drives i fællesskab mellem den udenlandske virksomhed og den cubanske stat på samme tid. Dette skaber nødvendige investeringer, som Cuba – på grund af US-blokaden – ikke kan håndtere alene, så

joint-venture løsningen er en nødvendig model, så længe blokaden består.

Samtidig vil samhandelen foregå i russiske Rubel, hvorved virkningerne af US-blokaden mindskes ved at parterne ikke skal forholde sig til mulige sanktioner fra USA's side.

Ifølge RusMarket direktør, A. Belchikov, oplever de cubansk-russiske relationer et boom, som ikke kun omfatter mellemstatslige kontakter, men også det private erhvervslivs aktive deltagelse, og de viser stor interesse for samarbejdet mellem landene. Han tilføjede, at sortimentet af produkter med tiden vil vokse og ikke kun være begrænset til fødevarer. I den indledende fase vil der hovedsageligt sættes på kød-, mejeri- og dåseprodukter, samt konfekturer og drikkevarer, produkter, der pt. er hårdt brug på grund af USA's blokade.

Men på sigt er der også planer om at forsyne Cuba med reservedele til biler, maskiner, byggeudstyr og materialer, husholdningsapparater, tekstiler og tøj.

»Vi ønsker at introducere russiske produkter på det cubanske marked og på samme måde fungere som en indgang til Rusland for cubanske

produkter; vores virksomhed sigter mod at blive et bindeled mellem de to lande«, sagde Belchikov.

Samtidig er der i handelsgaden Galiano i Centro Havanna planlagt flere nye projekter med italienske investeringer, og en af dem er firmaet Italsav. Firmaet vil blandt andet sætte på nethandel med fødevarer, et område, som endnu kun er i sin spæde fase i landet.

Dette vil ikke mindst gavne cubanske familier med familierelationer i udlandet, hvor varer så kan bestilles og betales fra udlandet til familiemedlemmer i Cuba og derved afbøde en smule på den aktuelle fødevarekrise i landet.

Derudover har Cubas handelsministerium meddelt, at med den stadig større liberalisering af udenlandske investeringer i landet, er der nu åbnet op for, at cubanere med permanent ophold i udlandet har mulighed for at lave investeringer i Cuba.

Redigeret udgave af artikel fra Cubadebate (<http://www.cubadebate.cu/.../rusmarket-casa-comercial.../>) samt uddrag af handelsministeriets webside (<https://inviertaencuba.mincex.gob.cu/es/preguntas-frecuentes/>)

I den indledende fase vil der hovedsageligt sættes på kød-, mejeri- og dåseprodukter, samt konfekturer og drikkevarer, produkter, der pt. er hårdt brug på grund af USA's blokade.

Foto: Cubadebate

Bryd blokaden: – tag med på brigaden... og oplev 1. maj i Cuba

Nåede du ikke at komme med på vinterbrigaden, så er der mulighed for at tage på den internationale

Første-maj brigade i Cuba.

Den vil foregå i dagene fra 22. april til 3. maj 2024.

Programmet vil vi naturligvis offentliggøre på hjemmesiden og i nyhedsmails, når vi modtager det fra ICAP i Cuba.

Har du allerede bestemt dig, eller bare vil vide noget om brigaden, så henvend dig til Dansk-Cubansk Forening, enten på postcubavener@gmail.com eller på telefon 38101550 (fredage fra 16-18).

Du kan læse mere om det at være på solidaritetsbrigade i Cuba på foreningens hjemmeside: www.cubavener.dk

Det er en oplevelse for livet at stå på Revolutionspladsen i Havanna den 1. maj.
Foto: Inge Høgh

Cubansk musik ved Latin Grammy Awards

Den legendariske sangerinde Omara Portuondo blev med sit nye album "Vida" tildelt prisen i kategorien, bedste traditionelle tropiske album ved den 24. udgave af Latin Grammy Awards 2023.

Ved ceremonien i den spanske by Sevilla modtog hendes barnebarn prisen, sammen med den guatemalanske sanger og sangskriver Gaby Moreno, der udover at optræde på albummet også har stået for den musikalske produktion. Det cubanske institut for musik

(ICM) udtrykker glæde over anerkendelsen, der endnu en gang bekræfter mangfoldigheden og storheden i dette album, hvorpå andre cubanske musikere er medvirkende blandt andre, Natalia LaFourcade, Alexander Abreu, Andy Montañas, Orquesta Failde og Susan Baca.

Albummet er samtidig nomineret i kategorien: Best Tropical Latin Album til den årlige Grammy-uddeling 2024.

Der var også pris til albummet Reunion Sextex i kategorien, bedste latin jazz, med fortolkningen

af Chucho Valdés og Paquito de Rivera, som et gensyn mellem det klassiske og det populære.

Så der er al mulig grund til at fejre cubansk musik.

Inge Høgh november 2023
Kilde Prensa Latina

Cuba som ordfører for Syd-landene

I 2023 har Cuba formandskabet for den internationale alliance G77+Kina, der samler hele 135 af verdens lande. G77+Kina-gruppen er nok den potentielt stærkeste organisering af u-landene, de tidligere kolonier, eller »Syd-landene«, som det er mere almindeligt at skrive i dag.

Af Sven-Erik Simonsen

Som formandsland for G77+ Kina var Cuba vært for organisationens årlige topmøde den 15. og 16. september i år. Topmødet samlede stats- og regeringsledere fra medlemslandene med tre overordnede punkter på dagsordenen; forberedelse af Syd-landenes fælles optræden ved FN's Generalforsamling, som åbnede i New York en uge senere, tilsvarende forberedelse af landegruppens enhed og samarbejde under klimatopmødet COP 28, der afholdes i Dubai og sidst men ikke mindst kampen for landenes udvikling med vægt på adgang til videnskab, teknologi og innovation.

I sin velkomst til den store forsamling bad Cubas præsident Miguel Diaz-Canel om, at deltagerne ville bære over med de materielle begrænsninger, som alle ville komme til at opleve. De er en direkte konsekvens af USA's blokade og den meget vanskelige situation, som USA's politik påtvinger Cuba.

Men blokader og sanktioner er ikke noget, der kun rammer Cuba. Mellem 30 og 40 af de lande, som er med i G77+Kina-gruppen oplever at blive straffet med blokader og sanktioner, fordi de ikke bøjer sig for USA's og EU's diktater.

Slutklæringens punkt 8 og 9 fordømmer denne praksis med at udsætte lande for sanktioner. Erklæringen påpeger, at det er i strid med FN-pagten og andre dele af international lov. Og erklæringen peger dertil på, at sanktionerne rammer landenes adgang til ny teknologi på områder som produktion, kommunikation, sundhed og finans. Det er en alvorlig hindring for landenes mulighed for at skabe social og økonomisk fremgang og opfylde befolkningernes grundlæggende behov.

FN's generalsekretær Antonio

Guterres deltog i topmødet og i sin tale udtrykte han respekt og forhåbninger til gruppens fælles styrke:

»Jeg stoler på, at jeres gruppe, som længe har været forkæmpere for multilateralisme, vil træde frem, bruge jeres magt og kæmpe«, sagde han. »Kæmpe for et system, der er rodfast i lighed; kæmpe for et system, der er klar til at vende århundreders uretfærdighed og forsømmelse; og kæmpe for et system, der leverer for hele menneskeheden og ikke kun for de privilegerede«.

Guterres bemærkede, at selvom disse lande har løftet hundreder af millioner ud af fattigdom i de seneste årtier, står de nu over for utallige kriser med stigende fattigdom og sult, skyhøje priser, skyhøj gæld og stigende klimakatastrofer.

»Globale systemer og rammer har svigtet jer, verden svigter udviklingslandene«, sagde han til de forsamlede ledere.

Den omfangsrige slutklæring fra topmødet kommer vidt omkring i sine 47 punkter, der udstikker fælles politiske målsætninger, som organisationen og de enkelte lande vil arbejde for frem til næste topmøde.

Det skal styrke Syd-landenes

kampe på klimatopmødet COP28, hvor de rige industrilande kan forventes at fortsætte deres svigt af økonomiske løfter til ulandene. Det gælder bl.a. løftet om mindst 100 milliarder dollars årligt i hjælp til omstilling til bæredygtig energiforsyning og om støtte til landenes håndtering af de katastrofer, som klimaforandringerne allerede medfører.

Slutklæringen fremhæver også behovet for at de rige lande lever op til deres gamle løfte om at yde mindst 0,7 procent af BNP som udviklingsbistand. Lige nu er der under 10 lande, som lever op til løftet, mens gennemsnittet for OECD-landene er helt nede på 0,36 procent.

Kravene fra Syd-landene til de rige lande i Nord er ikke nye – heller ikke kravene om løsning af en ubetalelig gældsbyrde, retfærdige handelsvilkår, stop for såkaldt »brain-drain« for i stedet gavmildt at dele viden og ny teknologi.

Men der forekommer at være en ny grundtone i slutklæringen – en mere selvbevidst tone, som kan tænkes at være et ekko af det nye internationale magtforhold, som vokser frem. Kinas og BRIKS-landenes modmagt til USA, EU og G7 giver landene i Syd et alternativ. Og Cuba har som formandsland for G77+Kina dygtigt understøttet gruppens enhed og styrke i respekt for mangfoldigheden.

Cubas præsident Miguel Diaz-Canel ved åbningen af topmødet i Havanna.

Foto: Granma

Susanne Wind – formand for Dansk-Cubansk Forening

Det begyndte med en koncert med Omara Portuondo, så vandt hun i lotteriet, kom på brigade og endte som formand.

Interview: Rikke Adelsten

Vil du fortælle lidt om dig selv, og hvordan du blev engageret i Dansk-Cubansk Forening?

Jeg er uddannet cand. mag i engelsk og spansk, og da jeg læste spansk bifag i 70'erne lærte jeg i høj grad sproget, fordi jeg engagerede mig i solidaritetsarbejdet med chilenske flygtninge, der var kommet til Danmark efter Pinochets kup. Jeg mødte Dansk-Cubansk Forening første gang, da foreningen arrangerede en koncert i København med Omara Portuondo. Så var jeg solgt til de cubanske rytmer.

Jeg kom med på vinterbrigaden 2018-2019 – en kæmpe oplevelse, og jeg vil meget gerne afsted igen, fortæller Susanne Wind, som på dette brigadebillede ses yderst til venstre.

Foto: DCF

I 1981 var jeg på Cuba som tolk for en gruppe musikstuderende fra Københavns Universitet – og der oplevede vi både Silvio Rodriguez og gruppen Irakere. Fantastisk.

Min plan var at undervise i mine fag, men sådan gik det ikke. Så efter at have arbejdet som vikar et par år skiftede jeg spor og fik et andet arbejdsliv, end jeg havde regnet med. Først i AMU-Direktoratet, så i Arbejdsmarkedsstyrelsen og siden da i fagbevægelsen, først KAD og så i 3F. Men jeg har hele tiden arbejdet med uddannelse og undervisning.

Da jeg i 2017 gik på pension, fik jeg tid forærende, som jeg godt ville bruge i Dansk-Cubansk Forening.

Første nærkontakt med foreningen fik jeg, da jeg skulle ud

på kontoret for at hente en flaske rom, jeg havde vundet i lotteriet. Da jeg nu var der, fik jeg taget mig sammen til at spørge, om jeg var blevet for gammel til at komme på brigade. Jeg havde nemlig læst i programmet for den særlige Che-brigade, at der var god mulighed for at udveksle tanker og idéer med »de andre unge« – så måske havde jeg forpasset min chance.

Men sådan var det heldigvis ikke. Jeg kom med på vinterbrigaden 2018-2019 – en kæmpe oplevelse, og jeg vil meget gerne afsted igen.

På det tidspunkt havde jeg fået mere kontakt med foreningen – havde lavet noget oversættelsesarbejde, og jeg var også blevet medlemssekretær. Og da der var gået to og et halvt år med det, kunne jeg godt tænke mig at arbejde mere direkte med at udbrede kendskabet til Cuba i det hele taget – bl.a. ville jeg gerne

Susanne – her ved siden af Cubas ambassadør Roger López García.

Foto: Johnny Mortensen

forening er det vigtigt, at vi arbejder sammen med alle, der kunne have interesse i Cuba, eksempelvis også undervisere i spansk.

Hvordan vil du arbejde på at få de visioner ført ud i livet?

Sammen med alle de andre aktive i foreningen – sammen med alle, der gerne vil være med. På den ene side skal vi benytte vores online platforme til at udbrede viden om Cuba og hver nye medlemmer. Og på den anden side skal vi være synlige, hvor vi kan – bl.a. med boder til forskellige arrangementer, ligesom vi er til stede til 1. maj-arrangementer; vi skal lave debatmøder og kulturelle arrangementer – og fester, naturligvis!

være med til at skrive noget informationsmateriale.

Og da foreningen så her i foråret 2023 manglede en ny formand, blev jeg opfordret til at melde mig under fanerne – og blev valgt.

Har du nogle visioner for Dansk-Cubansk Forening?

Jeg vil gerne have foreningen mere ud over rampen til et bredere publikum – til alle, der kunne interessere sig for Cuba, både kulturelt og politisk. Det er vel vores fornemmeste opgave at udbrede kendskabet til Cuba, til den cubanske revolution og til udviklingen i Cuba siden revolutionen – på godt og ondt. Og støtte kampen mod USA's ulovlige blokade.

Jeg håber, at vi kan engagere nye medlemmer i foreningen, ikke kun unge, men folk i alle aldre på tværs af generationerne. Og jeg drømmer om, at vi kan styrke vores fællesskab. Måske gøre mere, som de gør det i Cuba, hvor fest og farver og politisk engagement hører sammen. Det må gerne være sjovt at lave solidari-

Efter et aktivt arbejdsliv bl.a. i det daværende KAD og siden 3F indtager Susanne Wind pladsen ved mikrofonen i Dansk-Cubansk Forening. Hun vil gerne nå rigtig bredt ud med sit budskab om solidaritet med Cuba og kamp mod USA's blokade.

Foto: Johnny Mortensen

Che – en dikotomi

Personen og fænomenet Che Guevara tolkes og udlægges meget forskelligt – der er tale om et dramatisk modsætningsforhold – en dikotomi.

Af Henrik T. Hansen,
Cand Mag i spansk og samfundsfag

»Lad os være realistiske, vi skal drømme det umulige« – Che

I 2007 udkom en dansk oversættelse af John Lee Andersons bog »Che Guevara – biografien om mennesket og myten«. Den blev anmeldt i Weekendavisen af J. Ja-

Che er i Cuba blandt andet kendt for den vægt han lagde på frivilligt samfundsmæssigt arbejde som element i dannelsen af »det nye menneske«.

cobsen og han konkluderede: »I Che Guevaras levetid var Latinamerika alt for rig på martyrer, folk, der heltemodigt gav deres liv for at bekæmpe retfærdigheden. Hvorfor skulle det lige være denne fascistoide psykopat, der blev ophøjet til T-shirt Messias?«

I Ålborg blev der i 2005 vist en fotoudstilling af billeder taget af Che Guevara. Udstillingen blev kraftigt kritiseret af Pia Kjærsgaard, der forargedes over, at en kommune viste billeder fotograferet af en »terrorist«.

For nylig oplevede jeg, at en dansk turist bad mig fortælle om Cubas imperialistiske interventioner i verden

Modsat oplever man stadig – specielt i udviklingslande – at Che's ansigt ofte ses afbildet på flag ved sociale oprør som symbol på kampen for lighed og retfærdighed, og imod undertrykkelse og imperialism, så større dikotomi i narrativet om Che kan næppe forestilles, og derfor er Che interessant at fordybe sig i.

Che blev USA-administrationens *most wanted person*, og hans symbolske betydning for mange udviklingslande fik USA til for alvor at slå ned på lande, der kunne udvikle sig til »et nyt Cuba«.

Che havde sammen med Fidel og 19 andre personer formået at starte et oprør og besejre den USA-støttede cubanske diktator, Fulgencio Batista. Oprørerne tilhørte ingen elitegruppe, der kunne foranstalte et kup. Che og Fidel var af folket og vandt folkets opbakning til oprøret mod det undertrykkende Batista-diktatur.

Ved CIA-invasionsforsøget i Svinebugten i 1961 måtte USA endnu en gang lide et nederlag mod Cuba, og Che var så »fræk« at skrive et brev til præsident J.F.

Kennedy, hvori han takkede for invasionsforsøget: »Nu er Revolutionen stærkere end nogensinde før«, skrev han afsluttende. For Che blevet kampen mod imperialismen det vigtigste mål, og han deltog senere personligt i befrielseskampe i Congo og Bolivia. Che blev derfor af USA set som en terrorist, der skulle ryddes af vejen, og til sidst blev han fanget af militæret i Bolivia, hvor CIA i samarbejde med Banzer-diktaturet den 9. oktober 1967 skød og dræbte Che.

Che's udvikling

Ser man på Che's baggrund, kan det måske undre, at han blev så radikal en revolutionær. Han kom fra en borgerlig middelklassefamilie og var blevet uddannet læge, så hans fremtid var på alle måder sikret.

Mange faktorer spillede ind på Che's udvikling, men der er specielt tre faktorer, som jeg vil fremhæve: 1) Tidlig konstatering af astma, 2) Che's erfaringer fra sine rundrejser i Latinamerika (LA), specielt Guatemala, 3) Che's kon-

Che fik fem børn: Hilda, Aleida, Camilo, Celia og Ernesto.

Arkivfoto/Centro Che

frontering med Vestens narrativ om demokrati, frihed, lighed, og – ikke mindst – broderskab.

Meget tidligt i sit liv får Che konstateret astmatisk bronchitis. Han var sengeliggende i lange perioder, men moderen Celia sørgede for, at Che's boglige evner udviklede sig, og Che brugte megen tid på at læse og fordybe sig i kompliceret litteratur, som udviklede ham intellektuelt. Når han var astmafri udfordrede han sin sygdom ved at udsætte sig selv for hårde kraftanstrengelser, der krævede megen disciplin og viljestyrke.

Che's erfaringer fra sine rundrejser i LA i start 1950'erne lærte ham, at LA stadig befandt sig på et feudalt udviklingsniveau med stor social ulighed og korruption samt diskrimination af indianere og afro-befolkning. USA sad mange steder på landenes industri og landbrugsjord, så LA blev leverandør af billig arbejdskraft og råvarer til det rige nord. USA støttede samtidig de mest undertrykkende regimer i regionen.

I starten af 1950'erne havde Guatemala været det progressive land, som Latinamerikas intellektuelle og venstreorienterede valfartede til, og medens Che befandt sig i landet organiserede USA et kup, der medførte et efterfølgende blodigt diktatur. Det var disse erfaringer, der fik Che til at konkludere, at »den helligste af alle pligter [er at] kæmpe mod imperialismen overalt, hvor den er« (afskedsbrev til Fidel 1965)

Nogle år senere blev den cubanske Revolution inspirationslandet for progressive kræfter. Regionale befrielsesgrupper blev inspireret af Cuba og søgte dertil for at få militær træning i guerillakrigsførelse, og Che stod ofte med det overordnede ansvar for disse grupper. USA, der støttede diktatorer i regionen (Papa Doc, Trujillo, Somoza etc.), så ikke med milde øjne på Cubas støtte til befrielsesbevægelser. Under et OAS-møde i Uruguay i august 1961 sagde Che, at Revolutionen »ikke kan undgå at eksportere sit eksempel, fordi

Che's ansigt ses ofte afbildet på flag og t-shirts. Og er ved sociale oprør ofte symbol på kampen for lighed og retfærdighed, og imod undertrykkelse og imperialism. Her i Palæstina.

Foto: wikipedia

et eksempel overskrider grænser«, så hvis ikke de sociale forhold forbedredes drastisk i LA, »ville det cubanske eksempel sprede sig som en steppebrand«, konkluderede han.

Che's teoretiske viden blandet med hans erfaringer fra LA, specielt Guatemala, fik ham til at fundere over og tage dyb afstand fra den vestlige demokrati-forståelse, der, set fra udviklingslandenes synsvinkel, var et udtryk for imperialism. Che så Vestens ligheds- og frihedsprincipper som nulsumskapitalisme, hvor Vesten lever over evne på fattige landes bekostning. »Vesten tænker ikke over den nød og ruin, der akkumuleres [i fattige lande] for, at der kan opstå eksempler som Rockefeller«, skrev han i sit manifest fra 1965. I dag er problemet det samme. Vi køber billigt tøj produceret af børnearbejdere eller slavelignende lønarbejdere i Indien og Pakistan, og vi har global rejsefrihed men bygger mure mod uønsket globalisering.

Che's opgør med USA's broderskabsforståelse

Den franske Revolution gjorde endeligt op med fyrsternes tyranni (kongen, kirken og adelen), og den franske Menneskerettigheds-erklæring fra 1789 blev betragtet som universelt gældende for alle mennesker. Broderskabsbegrebet opstod ud af Revolutionen, der så sig berettiget til at »vise broderskab og yde undsætning til at alle folk, som ønsker at genvinde deres frihed«, men med tiden begyndte Frankrig at erobre stadig flere områder i egeninterens navn, hvorved broderskabsbegrebet tog en imperialistisk drejning.

Den franske Revolution dannede grundlag for FN-pagten (1945) og nævner specifikt »folkenes lighed og selvbestemmelse« (art 1,2). I 1940'erne var det meste af verden

stadig kolonier underlagt vestlige stormagter, men med etablering af FN-pagten kunne de endelig se en ende på kolonimagternes dominans. Det skulle dog føre til bitre kampe med mange menneskelige lidelser, før Vesten endeligt begyndte at opgive deres kolonier. I Algeriets løsrivelseskamp fra Frankrig i 60'erne er der eksempelvis estimeret en million dræbte algeriere.

Samtidig med FN-pagten og Menneskerettighedserklæringens underskrivelse blev Truman-doktrinen født, hvor USA i »broderskabets ånd« ville beskytte den »frie verden« imod kommunismens udbredelse ved at angribe tidligere kolonistater. Det kostede millioner af civile ofre – et nyt misbrug af broderskabsbegrebet.

Alt dette sker i 1950'erne og 60'erne, hvor Che er en ung mand, og sammen med hans erfaringer fra LA modnedes Che's kritik af den vestlige kapitalistiske verdens narrativ om frihed, lighed og – ikke mindst – broderskab. For Che kunne den undertrykte verden kun befries ved ægte uegennyttige broderskabsånd, og derfor sagde han i FN-generalforsamlingen i december 1964: »Jeg er klar til at give mit liv for at befri hvilket som helst LA-land UDEN at bede om noget, UDEN at forlange noget, UDEN at udnytte nogen«. Jeg har fremhævet ordet »UDEN« for at antyde graden af uegennyttighed og altruisme, som lå til grund for såvel Che's som den franske Revolutionens oprindelige broderskabsforståelse. Denne forståelse blev siden en fast forpligtelse for Cubas

internationalisme, det eneste udviklingsland, der har vovet at støtte andre udviklingslande i deres opgør med kolonitid, undertrykkelse og imperialismen.

Ligesom Cubas nationalhelt fra 1800-tallet, José Martí, udtrykte »at dø for fædrelandet er at leve«, vidste Che, at hans kamp mod imperialismen ville føre til hans død: »Den revolutionære har kun døden som mål, indtil den verdensopspændende Revolution er nået«. Trods kærligheden til hans fem børn viede Che sit liv til kampen imod imperialismen og undertrykkelse for at opnå et nyt samfund med ægte frihed for alle, og i den kamp vil det uvilkårligt betyde, at »revolu-

Ligesom Cubas nationalhelt fra 1800-tallet, José Martí, udtrykte »at dø for fædrelandet er at leve«, vidste Che, at hans kamp mod imperialismen ville føre til hans død.

lutionære ledere får børn, som i deres første pludren ikke lærer at navngive deres fædre«. Måske svært at forstå med danske øjne og de trygge rammer, vi har og er vokset op i, men det er ikke vilkårene for store dele af verdens befolkning, der ikke kender til en tryk samfundsramme.

Men var Che en terrorist?

Terrorisme defineres i den danske ordbog som en voldshandling som nogen iværksætter for at sprede frygt i en befolkning eller for at få visse krav opfyldt, i den hensigt at fremme et be-

Dansk-Cubansk Forening har udgivet en lille bog om Ché Guevara, som kan købes i webshoppen: www.cubavenner.dk

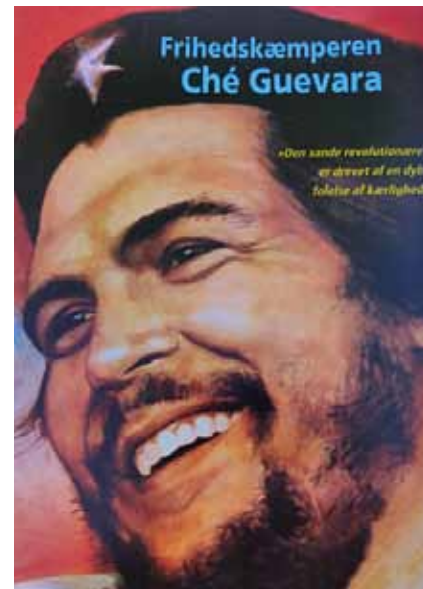
stemt politisk eller religiøst mål. Med Pia Kjærsgaards og J. Jacobsens beskrivelse af Che som henholdsvis terrorist og »en fascistoid psykopat«, sat overfor Che som symbol på frihed og retfærdighed i mange udviklingslande, er det værd at overveje Che i dikotomien terrorist eller frihedskæmper.

Udover Che's deltagelse i Cubas oprør mod den US-støttede diktator Batista, deltog Che i oprørskampe i Congo imod den US-støttede hærleder og senere diktator Mobuto, og sidst kæmpede Che imod det USA-støttede diktatur i Bolivia. Kampene var rettet mod de militære kræfter, og det er ikke terrorisme.

I Sierra Maestra bjergene i Cuba, hvor Che, Fidel og de øvrige 19 overlevende oprørere skjulte sig, efter at Batistas hær i start december 1956 havde dræbt resten af gruppen, gik de i gang med at hjælpe de lokale med arbejdsrutiner, lærte dem at læse og skrive, og Che fungerede som læge, noget som de lokale ikke kendte til.

Oprørerne angreb Batista-bastioner i bjergene med henblik på at få våben, men de advarede ofte lokalbefolkningen på forhånd, der fik tid til at søge i sikkerhed. Efter kampene var det Che's opgave at tage sig af de sårede, også sårede Batista soldater, hvad naturligvis styrkede respekten for oprørerne blandt de fattige bønder samt blandt Batistas tropper, hvor mange senere deserterede eller gik over på oprørernes side.

Nogle gange måtte oprørsgruppen lave dødsdomme. Bjergene var fyldt med »chivatos« (stikkere), der gav oplysninger til Batista hæren om oprørernes opholdssteder, og disse måtte elimineres. I andre tilfælde, hvor bander eller personer, der havde samarbejdet med oprørerne, begik drab på lokale eller voldtog kvinder, blev der gjort kort proces med dødsdom til følge. Respektfuldt forhold til lokal-

befolkningen var altafgørende.

Så påstanden om Che som terrorist er ikke holdbar.

Konklusion

Et paradigme afhænger af, hvorfra man betragter verden. Er Israel en beskytter af civilisationen – som Netanyahu for nyligt udtrykte det – eller er Israel en apartheid- og terrorstat? Er USA frihedens beskytter, eller er det et imperium, der forårsager terror imod verdens nationer ud fra tanken om America first?

For nylig sagde FN's generalsekretær, Antonio Guterres, at vel var Hamas' handling den 7. oktober en terrorhandling, »men Hamas opstod ikke ud af et tomrum«.

De sidste 22 års kamp mod terrorisme kom i stedet til at handle om at fjerne regimer, der ikke passede ind i USA/Vestens interesser, hvorved broderskabets egentlige betydning atter blev misbrugt til imperialismen. Che's kamp var kampen mod imperialismen i alle dets afskygninger, men kampen foregik altid på slagmarken.

Che var ikke en terrorist, og han tog broderskabsbegrebet i sin egentlige betydning dybt seriøst for at kæmpe for og med de undertrykte samt opbygge en verden, hvor målet ikke var »konsum og tage til stranden men at individet føler sig mere komplet, med mere indre rigdom og meget mere ansvarlig« (citater fra Che's manifest fra 1965)

Solidaritet med Cuba i USA

Voksende ulighed i USA har sat mange unge på sporet af at forstå. Når hjemløshed er så voldsomt et problem i USA, og samtidig et problem, der er løst i Cuba – selv mens landet er kvalt af USA's sanktioner, giver det stof til eftertanke.

Af Kaivon Kjems *)

At organisere solidaritet med Cuba og dets folk inde i USA, hvor desinformation er blevet fremlagt som sandhed i årtier, er en inspirerende ting. At se folk gå sammen for at imødegå den mest indgroede propaganda og overvinde modsætningen mellem den uvirkelighed, den amerikanske regering og dens medieapparat præsenterer for sit folk, og den virkelighed, som sandheden præsenterer, giver håb for fremtiden.

Med de seneste angreb på den cubanske ambassade i USA, hvor molotovcocktails blev kastet mod ambassadebygningen, er tilhæn-

Hvert år gennemfører organisationen »Pastors for Peace« en solidaritetskaravane gennem USA. Aktivister spredte oplysning og samler ind til Cuba. Karavanen slutter med at bringe de indsamlede ting til Cuba.

Foto: Pastors for Peace

Der er aktive Cubavenner i mange byer og delstater i USA. Her en manifestation foran lokalparlamentet i staten Minnesota.

Foto: Solidaritycommittee of the Americas

gere af Cuba gået sammen for at vise solidaritet med Cubas regering og befolkning. De kræver undersøgelse af angrebene samt afslutning af den kriminelle blokade mod Cuba.

At hjælpe befolkningen i USA med at forstå nuancerne i USA's regerings udenrigspolitik over for

er rettet mod. End ikke når USA's udenrigspolitik skaber forhold, som næsten hele verden fordømmer, såsom blokaden, der kvæler Cubas økonomi. Noget som FN årligt har fordømt med støtte fra størstedelen af verdens nationer – faktisk alle undtagen USA og Israel.

Propagandaen mod Cuba er vedholdende blevet imødegået i USA af hårdtarbejdende organisationer, der kæmper for at vise det virkelige billede af Cuba og af USA's kriminelle udenrigspolitik over for landet. Aktiviteterne rækker fra at demonstrere til støtte for at afslutte blokaden, til at

Fortsætter på side 20

*) Kaivon Kjems er medlem af Dansk-Cubansk Forenings hovedbestyrelse. Han har levet i USA en stor del af sit liv.

protestere når den cubanske ambassade i Washington D.C. bliver angrebet med molotovcocktails. Kampagner på sociale medier kaster lys over den amerikanske regerings behandling af Cuba. Grupper som »Belly of the Beast« og »National Network on Cuba«, har nået et relativt stort publikum. Dette har gjort det muligt for Cuba-solidaritetsorganisationer i USA at være i stand til at sprede deres budskab til mange unge amerikanere, som kan se modsætningerne i den amerikanske regerings fortælling.

Men solidaritet med Cuba møder store udfordringer og risici i et USA, hvor løgne præsenteres som sandhed. Som for eksempel historien om det tilbageviste Havana-syndrom, hvor USA hævdede, at

Cuba brugte »energivåben« mod deres spioner og diplomater for at påføre dem ubehag.

Men voksende ulighed med rigdom og fattigdom i USA har sat mange unge på sporet af at forstå modsætningerne i mediernes fremstilling og de amerikanske regerings handlinger over for Cuba. Når hjemløshed er så voldsomt et problem i USA, og samtidig et problem, der for længst er løst i Cuba – selv mens landet er kvalt af USA's sanktioner, giver det stof til eftertanke. Og sådan gælder det i flere sammenhænge, når mennesker analyserer fortællingen fra amerikanske regeringsembedsmænd og mainstream-medierne, som dæmoniserer Cubas indsats og succes med at løse problemer, som Vesten ikke er i stand til at

løse, men som derimod vokser med alarmerende hastigheder.

Men uden indsatsen fra folk på stedet, der kan rapportere om virkeligheden og modbeviser løgnene, ville de objektive økonomiske forhold i de to lande ikke blive set og erkendt af befolkningen i USA. Det hårde arbejde fra folk, der går sammen i solidaritet med Cuba, har vist sig at være en kraft, der er i stand til at få flere og flere mennesker i USA til at se virkeligheden af USA's politikker og mainstream-medierne fremstilling af disse politikker for de løgne, de er.

Link til Belly of the Beast's gode dokumentarfilm:

<https://www.youtube.com/c/BellyofTheBeastCuba/videos>

Cuba i solidaritet med det palæstinensiske folk

Af Rikke Adelsten

Cuba har og har alle dage haft urokkelig solidaritet med det palæstinensiske folk, ligesom Cuba altid har støttet de undertrykte i kampen imod kolonialisme verden over.

Fidel Castro fordømte officielt Israel ved FN ef-

ter krigen i 1967, hvor Israel besatte Vestbredden og Gaza. Han advokerede stærkt for et frit og selvstændigt Palæstina og havde tætte relationer til Yasser Arafat, der i Cuba modtog Orden Nacional Playa Giron (red. Svinebugt-medaljen), der gives til udlændinge, som udmærker sig i kampen imod imperialisme, kolonialisme og neo-kolonialisme.

Udover åbent at anerkende Palæstina og støtte nationen i deres kamp for frihed har Cuba i flere årtier tilbudt gratis lægeuddannelse til palæstinensiske studerende.

Lige nu er der 200 palæstinensiske lægestuderende i Cuba. På trods af deres afmagt overfor Netanyahu-regimets folkemord, hvor flere af de studerende har fået myrdet samtlige familiemedlemmer, er de ikke i tvivl - de vil færdiggøre deres uddannelse og vende tilbage til Palæstina, så de kan hjælpe deres land.

Samtidig ses der store solidaritets-protester rundt omkring i Cuba arrangeret af folket - ligesom vi ser i resten af verdenen.

Kilder:

<https://theglobalherald.com>

<https://www.siempreconcuba.org/>

<https://www.aljazeera.com>

Bog anmeldelse af Kjeld Stenum

Bog om Cubas nationalhelt José Martí

Fidel kaldte José Martí for sin læremester. Og havde han levet et halvt århundrede senere, er der næppe heller nogen tvivl om, hvilken side Martí havde valgt i den cubanske revolution, og hvem der derfor med størst ret i dag påberåber sig ham som deres frihedshelt, de eksilcubanske milliardærer i Florida, eller det cubanske folk.

Dansk-Cubansk Forening har genudgivet Jørn R. Hansens biografi fra

2011 om Cubas nationalhelt José Martí.

Det siges, at enhver, der

har betrådt cubansk jord, ved, hvem José Martí var. Jeg hører ikke til denne udvalgte skare. I det hele taget ved jeg desværre meget mindre om Latinamerika, end denne del af verden fortjener. Og det gjorde mig da også lidt betænkelig, da jeg blev spurgt, om jeg ville anmelde bogen. Det eneste, der på forhånd sagde mig noget om Martí, var, at det i bogens indledning nævnes, at han er ophavsmand til sangen Guantanamera – som vist ethvert barn kender.

Men jeg har haft stort udbytte af at læse bogen alligevel. Og det er vel ikke det værste en anmelder kan sige om en bog, at man har været ret forudsætningsløs, men alligevel har haft stort udbytte. José Martí var udover

frihedshelt digter, journalist, filosof. Han var barn af spanske indvandrere, født i 1853. Han gjorde sig allerede fra ungdomsårene til talsmand for cubansk uafhængighed og udviklede sig til en kendt skribent. Hans retfærdighedssans gik igennem det meste af, hvad han skrev, men han tog mange forskellige emner op. Han mente, at der var forskelle på mennesker både i kraft af køn og etnicitet, men han forsvarede deres ligestilling med hensyn til menneskelige rettigheder. Og han gjorde sig flere gange til forsvarer for det, han opfattede som kvindelige værdier, hvilket mig bekendt var ret usædvanligt på hans tid. Han mente, den latinamerikanske mand havde del i disse kvindelige værdier, i modsætning til de nordamerikanske mænd, der var mere prægede af nordeuropæisk kultur. Han skrev endda også bøger for børn.

En frihedshelt, der strides om

I dag gøres Martí til frihedshelt af såvel eksilcubanerne i Florida som af Cubas egen befolkning. Og man kan måske ikke frakende begge parter en vis ret til det, for Martis fokus var kampen for at gøre Cuba fri af det spanske kolonihærdømme. Det handlede om Cubas frihed.

På et tidspunkt, hvor uafhængighedsbevægelsen havde været splittet

Buste af José Martí ved kulturhus i Havanna.

Foto: Johnny Mortensen

mellem tilhængere af cubansk selvstændighed og et perspektiv i retning af at blive annekteret af USA, havde Marti forsvaret selvstændighedsfolkenes synspunkter.

Striden var bestemt ikke uden et socialt perspektiv. Det var i høj grad de cubanske besiddende klasser, der gik ind for, at landet blev annekteret af USA, fordi de forventede, at det ville være

Marti mente, eller en militær junta skulle lede landet. Det var frigørelsen fra Spanien, der var hans fokus, men han kunne naturligvis ikke slås for sit folks uafhængighed uden også at bekymre sig om, hvordan denne uafhængighed skulle forvaltes. Den militære leder, han var uenig med, ville have ham sendt til USA, angiveligt for at rejse midler blandt

våben i hånd, af rent moralske grunde. I hvert fald fik han kravet opfyldt – desværre, for han skulle falde i den første træfning med spanske soldater, som han var med i, truffet af tre kugler.

Han nåede at blive 42 år. Der er siden gisnet om, hvorvidt han frivilligt ofrede sig for at blive martyr for befrielsesbevægelsen. Det skal vi ikke gisne med om her.

Ikke socialist

Det var Cubas uafhængighed, der havde været Martis fokus, og ikke Cubas indre sociale kamp. Marti var ikke socialist, eller i hvert fald var det ikke den slags socialisme, Marx og hans tilhængere med kun et par årtiers forspring gjorde sig til talsmænd for i Europa. I Martis tidlige år kunne hans formuleringer om den side af sagen snarest tolkes som en utopisk drøm om en klasseharmonisk. Han gik ind for social retfærdighed. Han tog som regel utvetydigt parti for arbejdere, kvinder og undertrykte minoriteter, hvadenten det var afrikanere eller indianere.

Men det skete dog til helt op i 1870'erne, at han også kunne kritisere kæmpende arbejdere for at tage for voldsomme midler i brug og ikke gøre nok for en fredelig løsning. Og socialismen var ikke perspektivet for den kamp, han anså som samtidens vigtigste i Cuba.

Han udtrykte sig af og til begejstret om filosofen og økonomen Henry George, der ikke gik ind for revolutionær statsom-

væltning, men mente, at nøglen til social retfærdighed var en beskatning af jorden. Vi kender vel bedst Georges tanker i danske sammenhænge fra partiet Retsforbundet, der hylder hans ideer.

Radikaliseret i USA

Ifølge Jørn R. Hansen radikaliseredes Martis synspunkter dog gennem et tiårigt ophold i USA, hvor han skrev for et argentinsk blad. Her udviklede han sig fra at forsvare strejkebryderes ret til at bryde strejker til større og større forståelse for de undertiden voldsomme og voldelige tvangsmidler, de amerikanske arbejdere og fagforeningsledere måtte ty til i kampen.

Det, bogens forfatter fremholder som det afgørende puf, var dog, da et uopklaret bombeattentat, hvorunder politifolk var blevet dræbt, førte til et justitsmord på fire arbejderledere. Ingen skyld blev bevist, og de dømte skulle tydeligvis udelukkende hænges for at tæmme arbejderopstanden og skræmme folk fra at deltage. Marti forstod arbejdernes desperation, når staten kunne være så ligeglad med retfærdigheden.

Og da man i Cuba i 1890'erne genoptog den væbnede befrielseskamp mod det spanske overherredømme, fremholder Jørn R. Hansen Marti som hovedorganisationskraft af dette.

Man kan godt her mere end hundrede år senere rejse den lidt bagkloge indvending mod Marti, at han ikke havde samme afklarede teoretiske

perspektiv som den omtrent samtidige marx-inspirerede socialistiske bevægelse i Europa. Og bogens forfatter bruger da også nogle sider på at konstatere dette. Men man kan vel med tanke på de mange forskelle mellem fortolkningerne, som gennem tiderne er opstået, når marxistisk teori skulle udmøntes i konkret praksis, spørge, hvor afgørende denne teoretiske klarhed egentlig er for de rigtige valg af de konkrete standpunkter. Som bogens forfatter også er inde på til allersidst, så har hele bogen jo fremstillet en Marti, der først og fremmest tog stilling til sin samtids konkrete politiske situationer udfra et moralsk engagement. Og mon ikke den moralske sans i sidste instans er vigtigere?

Om Martis veludvik-

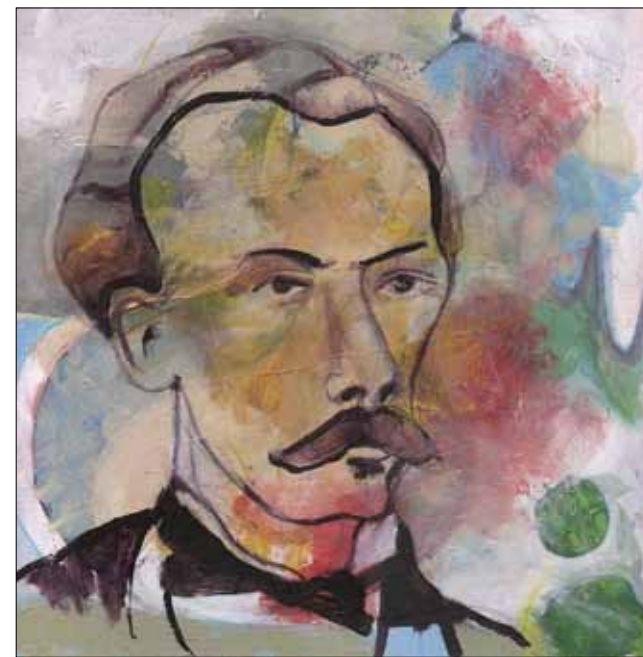
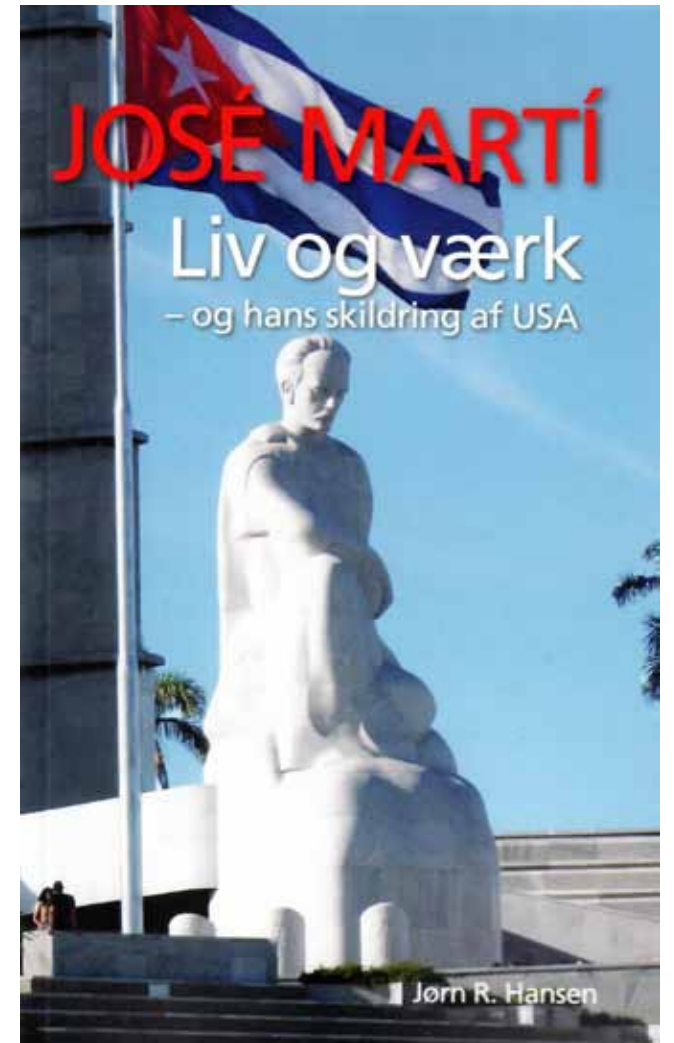
Bogforsiden

lede moralske sans kan der næppe herske nogen tvivl. Og havde han levet et halvt århundrede senere, er der næppe heller nogen tvivl om, hvilken side han havde valgt i den cubanske revolution, og hvem der derfor med størst ret i dag påberåber sig ham som deres frihedshelt, de eksilcubanske milliardærer i Florida, eller det cubanske folk, der gennem snart trekvart århundrede har trodset kold krig, handelsboykot og politisk isolation i forsvaret for deres ret til selv at vælge styreform.

Jørn R. Hansen:

José Martí, Liv og værk,

Dansk-cubansk forening
2023, 221 sider. Pris
150 kr. (+forsendelse)

Maleri af José Martí af den danske maler og grafiker Lotte Brems.

den bedste måde at få forsvaret deres privilegier på. Og det var de besiddelsesløse, hvide som afrikanere, der gik ind for et uafhængigt Cuba.

Marti var heller ikke ganske enig med én af de militære ledere om befrielseskampens perspektiver, da dens væbnede fase mod slutningen af hans liv blev indledt. Uenigheden handlede om, hvorvidt befrielseskampen skulle munde ud i et åbent demokratisk valgt civilt styre, hvilket

eksilcubanerne der, men vel reelt for at manøvrere ham ud på et sidespor. Det synes i hvert fald oplagt, at det ville svække hans indflydelse.

Men Marti indvilgede, dog under den betingelse, at han først nåede at deltage i den væbnede kamp. Denne betingelse kan måske synes at være en unødigt dumdristighed. Men måske havde hans synspunkter så lidt tilslutning blandt de militante oprørere, at han skønnede, dette var den bedste vej frem. Og måske følte han også, han måtte have kæmpet med

Vi har igen den bedste bog om Cuba

»We are Cuba« giver os et grundigt indblik i stærke, demokratiske processer og traditioner, som dybets set er dem, der kan redde socialismen i Cuba. Bogens hensigt er ikke at konkludere på læsernes vegne, men at kvalificere vores konklusioner.

Universitetslæreren Helen Yaffe har skrevet en enestående god bog om Cuba, som Dansk-Cubansk Forening sælger. Den er på engelsk, men det er for en dansker også det eneste minus. Køb den og få den læst; det bliver du både klogere og gladere af.

På bogens bagside skriver Cubas tidligere FN-ambassadør og parlamentsformand Ricardo Alarcon: »Yaffe har levet i Cuba og deler den cubanske befolknings oplevelser, bekymringer

og håb. Velskrevet klart, enkelt kan denne bog hjælpe dig med at forstå hvordan og hvorfor Cuba vil være i stand til at overleve i en »post-Trump« verden.

Det som giver Yaffe og læseren grund til optimisme er i høj grad, at den politiske ledelse af landet er kollektiv og folkelig funderet på en måde, som vi i Danmark og Vesten næsten ikke kan forestille os. De store etiske og de overordnede politiske spørgsmål bliver systematisk diskuteret i befolkningen – blandt andet inden for rammen af »Kampen om Idéerne«. Den ny grundlov, som blev vedtaget i 2019 blev til gennem en lang og inkluderende proces, hvor der kom en million ændringsforslag fra møder landet over. Den økonomiske

reformproces er styret af »retningslinjer«, der er vedtaget efter en tilsvarende langvarig og dybtgående debat i befolkningen.

Bogen er på 363 sider. Den er udgivet af Yale University Press. (yalebooks.com/yalebooks.co.uk)

Dansk-Cubansk Forening sælger den for 220 kr. (+ forsendelse).

Bestil med en mail til post@cubavenner.dk

Eller (bedst) køb den i vores webshop: <https://www.cuba-venner.dk/vare/bogen-we-are-cuba/>

Kalender

Aalborg den 11. januar 2024:

Aalborg lokalforening (Nordjylland) afholder årsmøde torsdag den 11 januar kl. 19:00.

Adresse: 3F lokaler Hadsundvej 184 i Aalborg. (Læs side 10).

Hele landet 25. februar 2024:

Deadline for stof til Cubabladet nr. 1 – marts 2024.

Kolding den 21. marts 2024:

Årsmøde i lokalafdelingen i Kolding (Syddjylland) torsdag 21. marts 2024 kl. 17.00.

Adresse: Marianne og Mikael, Nyhegnet 11, 6000 Kolding (OBS: ny adresse)

Kl. 18.00 spiser vi sammen

Kl. 19.00 medlemsmøde, hvor DCF's formand fortæller nyt fra Cuba.

Hele landet den 27. marts 2024:

Sidste frist for at indsende forslag til behandling på generalforsamlingen den 6. april. Også sidste frist for at opstille kandidater til foreningens hovedbestyrelse.

København den 6. april 2024:

Den 6. april 2024 kl. 14: Generalforsamling i Dansk-Cubansk Forening. (Læs mere side 3).

Cuba den 22. april 2024:

Årets 1. maj-brigade starter i Cuba. (Læs side 12).

BRONZE